

retsen brachten méér waardering op. In *Ab-Hurck* vindt men al twee belangrijke thema's uit Haspels' werk: de tegenstelling tussen dominee en schrijver en die tussen platteland en grote stad. Dominee Ab-Hurck legt zijn ambt in een Achterhoeks dorp neer om in Amsterdam schrijver te worden, maar aan het eind van het verhaal besluit hij naar zijn gemeente terug te keren. Een synthese is hier dus nog niet gevonden.

In 1896 nam Haspels een beroep aan naar Kralingen, een kerkelijke gemeente die een overgang vormde tussen dorp en stad. Vijf jaar later werd het Rotterdam. Dominee Haspels hield niet van vergaderen, maar zijn eigenlijke werk: preken, catechiseren, bijbellezingen houden in het Achterklooster, het bezoeken van weeshuis en lidmatenhuis enz. deed hij trouw en nauwgezet. Haspels heeft in Rotterdam voortdurend in het gareel gelopen en zijn geest was steeds in spanning. Hij was een man van verzamelen en verenigen en dat in een tijd waarin de strijdbare Abraham Kuyper enerzijds en het opkomend socialisme aan de andere kant elk op zijn wijze een antithese poneerde: Kuyper de antithese tussen Christen en paganist; de socialisten de antithese tussen kapitaal en arbeid.

Van 1900 af dateert Haspels' medewerking aan het tijdschrift *Onze Eeuw*, een periodiek zonder duidelijk omschreven programma, maar in het contract met de uitgever als liberaal gekenschetst. Haspels' medewerking: kritieken, beschouwingen en verhalend proza, was meer dan alleen van esthetische aard; zijn belangstelling bleef bij alles gericht op de geestelijke stromingen van die tijd. Als redacteur stond hem duidelijk voor de geest wat hij wilde, maar hij ging daarbij wijs en gematigd te werk.

De prozabundels *Vreugden van Holland* (1900) en *Zee en Heide* (1902), klein werk, nauwelijks verhalend van karakter, vestigden zijn naam als auteur. Grote zorg is in dit werk besteed aan de milieuschildering, het landschap, de mensen, hun gedragingen en hun taal. Spanning en dramatiek zoekt men tevergeefs, maar dit is in overeenstemming met de algemene tendens in de literatuur van die tijd. De handeling was bijkomstig, de manier van schrijven hoofdzaak. Men ontmoet in deze schetsen de Achterhoek, Holland en Zeeland, zee en heide. Men vaart met een schipper naar Urk, of met het hospitaal-kerkschip *De Hoop* op de Noordzee; men wandelt op Vlieland en Terschelling, op Tholen en op het strand